

**“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN
SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”**

Volume 02. Issue 09. December 2025

**MUSTAQILLIK YILLARIDA PEDAGOGIK KADRLAR TAYYORLASH FAN
VA TA'LIMNING INTEGRATSION JARAYONLARI**

**Boboyeva Sitora Ro'zimaxmadovna
Doniyorova Mahliyo Qurbonmurod qizi**

Termiz davlat pedagogika instituti
70110103 testalogiya va bilimlarni baholash yo'nalishi magistranti

ANNOTATSIYA: Mazkur maqolada mustaqillik yillarida O'zbekiston ta'lim tizimida amalga oshirilgan islohotlar doirasida pedagogik kadrlar tayyorlash jarayonida fan va ta'lim integratsiyasining ahamiyati tahlil etilgan. Tadqiqotda zamonaviy pedagogik kadrlarni tayyorlashda ilmiy tadqiqotlar natijalarini o'quv jarayoniga tatbiq etish, nazariya va amaliyot uyg'unligini ta'minlash masalalari yoritilgan. Shuningdek, fan va ta'lim integratsiyasini kuchaytirish orqali pedagoglarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish, innovatsion yondashuvlar asosida ta'lim sifatini oshirish yo'llari asoslab berilgan. Maqolada integratsion jarayonlarning pedagogik ta'lim tizimidagi o'rni va istiqbollari ilmiy-nazariy jihatdan yoritilgan.

KALIT SO'ZLAR: pedagogik kadrlar tayyorlash, fan va ta'lim integratsiyasi, ta'lim islohotlari, kasbiy kompetensiya, innovatsion ta'lim, nazariya va amaliyot, ilmiy-tadqiqot faoliyati, uzluksiz ta'lim.

O'zbekiston mustaqillikka erishganidan so'ng ta'lim tizimini tubdan isloh qilish, zamonaviy bilim va malakalarga ega pedagogik kadrlarni tayyorlash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Yangi ijtimoiy-iqtisodiy sharoitda ta'lim sifati, uning fan bilan uzviy bog'liqligi hamda ilmiy yutuqlarni ta'lim jarayoniga samarali tatbiq etish masalalari alohida ahamiyat kasb etdi. Shu bois, pedagogik kadrlar tayyorlashda fan va ta'lim integratsiyasi zamonaviy ta'lim tizimining muhim tarkibiy qismi sifatida qaralmoqda.

Mustaqillik yillarida pedagogik ta'lim tizimida olib borilgan islohotlar natijasida o'quv rejalari va dasturlar qayta ko'rib chiqildi, ilg'or xorijiy tajribalar asosida yangi ta'lim standartlari joriy etildi. Bu jarayonda fan yutuqlariga tayangan holda pedagoglarni tayyorlash, ularning ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirish va amaliy ko'nikmalarini mustahkamlash ustuvor vazifaga aylandi. Fan va ta'lim integratsiyasi pedagogik kadrlarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish, ularni innovatsion faoliyatga yo'naltirish hamda ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

Bugungi kunda pedagogik kadrlar tayyorlash jarayonida nazariya va amaliyot o‘rtasidagi uzviy aloqani ta’minlash, ilmiy tadqiqot natijalarini ta’lim jarayoniga tatbiq etish, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va raqamli vositalardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shu nuqtai nazardan, mazkur maqolada mustaqillik yillarida pedagogik kadrlar tayyorlashda fan va ta’lim integratsion jarayonlarining nazariy asoslari, amaliy tajribalari hamda rivojlanish istiqbollari tahlil qilinadi.

Mustaqillik yillarida O‘zbekiston ta’lim tizimida amalga oshirilgan tub islohotlar pedagogik kadrlar tayyorlash jarayoniga yangicha mazmun va sifat jihatdan yangi talablarni olib kirdi. Jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi, globallashuv jarayonlari va axborot texnologiyalarining jadal rivoji sharoitida ta’lim tizimi fan bilan uzviy integratsiyalashgan holda rivojlanishi zarurati yuzaga keldi. Shu sababli pedagogik kadrlarni tayyorlashda nazariya va amaliyot uyg‘unligi, ilmiy izlanishlar natijalarini o‘quv jarayoniga tatbiq etish masalalari dolzarb ahamiyat kasb etdi.

Fan va ta’lim integratsiyasi pedagogik kadrlarning kasbiy tayyorgarligini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Bu jarayon orqali bo‘lajak o‘qituvchilarda ilmiy tafakkur, tahliliy fikrlash, muammoli vaziyatlarni mustaqil hal etish ko‘nikmalari shakllanadi. Mustaqillikdan keyingi davrda pedagogik oliy ta’lim muassasalarida ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirish, talabalarni ilmiy izlanishlarga jalb etish, fan yutuqlarini o‘quv dasturlariga integratsiyalashga alohida e’tibor qaratildi. Natijada pedagogik kadrlar tayyorlash jarayoni faqat bilim berish bilan cheklanmay, balki ilmiy ijodkorlikni rivojlantirishga yo‘naltirildi.

Pedagogik ta’lim tizimida fan va ta’lim integratsiyasi o‘quv rejalari va dasturlarining takomillashuvi orqali namoyon bo‘ldi. Zamonaviy ta’lim standartlariga muvofiq ravishda fanlararo bog‘liqlikni kuchaytirish, nazariy bilimlarni amaliy mashg‘ulotlar bilan uyg‘unlashtirish asosiy vazifalardan biriga aylandi. Bu jarayonda pedagogik fanlar bilan bir qatorda psixologiya, sotsiologiya, axborot texnologiyalari kabi sohalarning yutuqlaridan keng foydalanildi. Fanlararo integratsiya bo‘lajak pedagoqlarning kasbiy kompetensiyalarini har tomonlama rivojlantirishga xizmat qildi.

Mustaqillik yillarida pedagogik kadrlar tayyorlashda ilmiy-tadqiqot muassasalari va ta’lim muassasalari o‘rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etdi. Oliy ta’lim muassasalari huzurida ilmiy markazlar va laboratoriyalar tashkil etilib, ilmiy tadqiqot natijalarini bevosita o‘quv jarayoniga joriy etish amaliyoti kengaydi. Bunday integratsion yondashuv pedagogik ta’limning sifatini oshirish, ilmiy asoslangan

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

metodikalarni ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etishga imkon berdi. Shu bilan birga, pedagoglarning ilmiy darajalarini oshirish, malaka oshirish va qayta tayyorlash tizimida ham fan va ta'lim integratsiyasi muhim o'rin egalladi.

Fan va ta'lim integratsiyasining yana bir muhim jihati pedagogik kadrlarni tayyorlashda innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanish bilan bog'liqdir. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, raqamli ta'lim platformalari, masofaviy ta'lim shakllari fan yutuqlarini tezkorlik bilan o'quv jarayoniga tatbiq etish imkonini yaratdi. Bu esa pedagogik kadrlarning zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishini ta'minlab, ularning kasbiy moslashuvchanligini oshirdi. Innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar talabalarning mustaqil fikrlashini, ijodiy faolligini va ilmiy izlanishlarga qiziqishini kuchaytirdi.

Pedagogik amaliyot fan va ta'lim integratsiyasining muhim tarkibiy qismi sifatida qaraladi. Mustaqillik yillarida pedagogik amaliyotning mazmuni boyitilib, uni ilmiy asosda tashkil etishga e'tibor kuchaydi. Talabalar pedagogik amaliyot davomida nazariy bilimlarini real ta'lim jarayonida sinovdan o'tkazish, ilmiy yondashuv asosida darslarni rejalashtirish va tahlil qilish imkoniyatiga ega bo'ldilar. Bu jarayon bo'lajak pedagoglarning kasbiy tayyorgarligini oshirish bilan birga, fan va ta'lim o'rtasidagi uzviy aloqani mustahkamladi.

Fan va ta'lim integratsiyasi pedagogik kadrlar tayyorlashda uzluksiz ta'lim tizimi orqali ham amalga oshirildi. Maktabgacha ta'limdan boshlab oliy ta'lim va malaka oshirish bosqichlarigacha bo'lgan jarayonda ilmiy asoslangan yondashuvlar qo'llanildi. Bu esa pedagogik kadrlarning doimiy ravishda o'z ustida ishlashi, ilmiy yangiliklarni o'zlashtirishi va kasbiy mahoratini oshirib borishini ta'minladi. Ustoz-shogird an'analarini ilmiy yondashuvlar bilan uyg'unlashtirish ham integratsion jarayonlarning muhim jihatlaridan biri bo'ldi.

Bugungi kunda pedagogik kadrlar tayyorlashda fan va ta'lim integratsiyasini yanada chuqurlashtirish zarurati saqlanib qolmoqda. Zamonaviy ta'lim talablariga mos ravishda pedagoglarning ilmiy salohiyatini oshirish, innovatsion faoliyatga yo'naltirish va xalqaro tajribalarni o'rganish muhim vazifa hisoblanadi. Fan va ta'limning samarali integratsiyasi pedagogik kadrlar tayyorlash sifatini oshirib, raqobatbardosh, ijodkor va yuqori malakali mutaxassislarni yetishtirishga xizmat qiladi.

Umuman olganda, mustaqillik yillarida pedagogik kadrlar tayyorlashda fan va ta'limning integratsion jarayonlari ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, ta'lim sifati va

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

samaradorligini oshirishga yo‘naltirilgan muhim omil sifatida namoyon bo‘ldi. Ushbu jarayon pedagogik ta‘limning mazmunini boyitib, bo‘lajak pedagoglarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etdi.

Mustaqillik yillarida O‘zbekiston ta‘lim tizimida amalga oshirilgan keng ko‘lamli islohotlar pedagogik kadrlar tayyorlash jarayonini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqdi. Ushbu davrda fan va ta‘limning integratsion jarayonlarini rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylandi. Chunki zamonaviy ta‘lim tizimi raqobatbardosh, ijodkor va ilmiy tafakkurga ega pedagogik kadrlarni tayyorlashni talab etadi.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, fan va ta‘lim integratsiyasi pedagogik kadrlarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi. Nazariya va amaliyotning uzviy bog‘liqligi, ilmiy tadqiqotlar natijalarini o‘quv jarayoniga tatbiq etish pedagoglarning kasbiy tayyorgarligini oshirib, ta‘lim sifatini yuksaltirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, pedagogik oliy ta‘lim muassasalarida ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish hamda fanlararo integratsiyani kuchaytirish muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Mustaqillik yillarida pedagogik ta‘lim tizimida uzluksiz ta‘lim tamoyilining joriy etilishi ham fan va ta‘lim integratsiyasining samaradorligini oshirdi. Malaka oshirish va qayta tayyorlash tizimida ilmiy yondashuvlarning qo‘llanilishi pedagoglarning kasbiy o‘shirishini ta‘minlab, ularning zamonaviy talablarga moslashuvchanligini kuchaytirdi. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar va innovatsion ta‘lim shakllarining keng joriy etilishi fan yutuqlarini ta‘lim jarayoniga tezkor tatbiq etish imkonini yaratdi.

Xulosa qilib aytganda, mustaqillik yillarida pedagogik kadrlar tayyorlashda fan va ta‘limning integratsion jarayonlari ta‘lim tizimini modernizatsiya qilish, pedagoglarning ilmiy salohiyatini oshirish va ta‘lim sifati barqarorligini ta‘minlashga xizmat qilmoqda. Kelgusida ushbu integratsion jarayonlarni yanada chuqurlashtirish, xalqaro tajribalarni o‘rganish va milliy ta‘lim tizimiga moslashtirish pedagogik kadrlar tayyorlash samaradorligini yanada oshiradi.

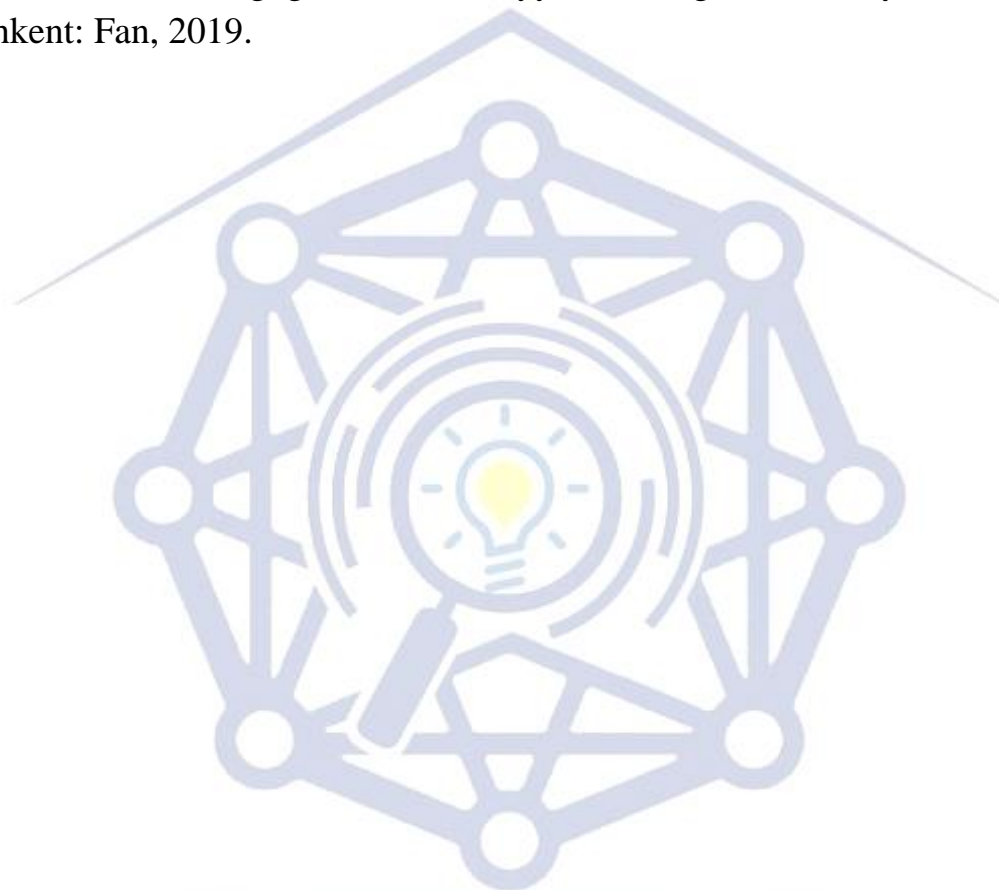
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent, 2023.
2. O‘zbekiston Respublikasining “Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Oliy ta‘lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi to‘g‘risida”gi Farmoni.

**“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN
SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”**

Volume 02. Issue 09. December 2025

4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2021.
5. Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma’naviyat, 2008.
6. Yo‘ldoshev J.G‘., Usmonov S.A. Pedagogik texnologiyalar asoslari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2017.
7. Qodirov B.R. Pedagogik kadrlar tayyorlashning zamonaviy muammolari. – Toshkent: Fan, 2019.

**Research Science and
Innovation House**